

1. ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΜΕ ΤΗ ΜΕΛΛΟΥΣΑ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΩΝ ΗΠΑ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 23/11/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 23/11/2024

Σελίδα: 54

Οι σχέσεις της Τουρκίας με

**News
analysis**

ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ

Η εκλογή του Ντόναλντ Τραμπ στην προεδρία των Ηνωμένων Πολιτειών αντιμετωπίστηκε μάλλον θετικά στην Τουρκία. Αν και η κυβέρνηση απέφυγε να εκφράσει τη σαφή υποστήριξή της προς την υποψηφιότητα Τραμπ, όπως είχε γίνει στις προ τετραετίας προεδρικές εκλογές, ήταν σαφές ότι τόσο ο πρόεδρος Μπάιντεν όσο και οι επιτελείς του θεωρούνταν εχθρικά διακείμενοι προς τα τουρκικά συμφέροντα. Ο πρόεδρος της Τουρκίας Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν βιάστηκε να ονομάσει τον Ντόναλντ Τραμπ «φίλο» στο συγχαρητήριο μήνυμά του, προσπαθώντας να προδιαγράψει το επίπεδο των διμερών σχέσεων υπό τη νέα κυβέρνηση. Η σχέση, ωστόσο, Ερντογάν - Τραμπ κατά την πρώτη θητεία

του τελευταίου ήταν μάλλον πολύπλοκη και χαρακτηρίστηκε από οξείες διακυμάνσεις. Μπορεί κατά το δεύτερο ήμισυ της θητείας Τραμπ η διαπροσωπική σχέση των δύο ηγετών να χαρακτηριζόταν από σπάνια οικειότητα και να επετράπη η εισβολή των τουρκικών στρατευμάτων σε υπό κουρδικό έλεγχο εδάφη της Βόρειας Συρίας. Η τουρκική πλευρά είχε όμως υποχρεωθεί να λησμονήσει μια επιστολή του αμερικανού προέδρου προς τον πρόεδρο της Τουρκίας, στην οποία σε ανοίκειο και μάλλον προσβλητικό ύφος τον νουθετούσε να έλθει σε διάλογο με τον στρατιωτικό ηγέτη των Κούρδων της Συρίας και θεωρούμενο τρομοκράτη από την Τουρκία Μαζλούμ Κομπάνι. Είχε επίσης λησμονήσει την αντιπαράθε-

1. ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΜΕ ΤΗ ΜΕΛΛΟΥΣΑ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΩΝ ΗΠΑ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 23/11/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 23/11/2024

Σελίδα: 55

τη μέλλουσα κυβέρνηση των ΗΠΑ

ση αναφορικά με την απελευθέρωση του αμερικανού πάστορα Αντριου Μπράνσον, η οποία είχε οδηγήσει τον Τραμπ να απειλήσει μέσω Twitter ότι θα «καταστρέψει την τουρκική οικονομία», προκαλώντας σεισμό στην τουρκική οικονομία. Οι μέχρι στιγμής επιλογές Τραμπ για το επιτελείο του στα θέματα εξωτερικής πολιτικής και ασφάλειας δεν φαίνεται να δικαιώνουν τους τουρκικούς ευσεβείς πόθους.

Εξάλλου υπάρχουν μείζονα διεθνή ζητήματα στα οποία οι αμερικανικές και τουρκικές θέσεις είναι πιθανόν να βρεθούν σε διάσταση. Παράδειγμα είναι η αντιμετώπιση της Χαμάς. Η είδηση ότι το Κατάρ ζήτησε από τα ηγετικά στελέχη

της Χαμάς που εγκαταβιούσαν στο εδάφος του να εγκαταλείψουν τη χώρα και ότι αυτά θα μετεγκατασταθούν στην Τουρκία είναι χαρακτηριστική. Η παρουσία στελεχών της Χαμάς στην Τουρκία δεν είναι κάτι νέο. Πολλά παρακλάδια της Ισλαμικής Αδελφότητας βρήκαν φιλόξενη στέγη στην Τουρκία μετά τις αραβικές εξεγέρσεις του 2010. Όταν όμως μετά τις τρομοκρατικές επιθέσεις της 7ης Οκτωβρίου 2023 η Τουρκία προτίμησε – προσκαίρως – να πάρει αποστάσεις από τη Χαμάς, υποδείχθηκε στα στελέχη της να μεταναστεύσουν στο Κατάρ. Μετά και τις πρόσφατες δολοφονικές επιθέσεις των ισραηλινών μυστικών υπηρεσιών εντός του εδάφους του Λιβάνου, της Συρίας και του Ιράν, είναι

εύλογο να επιδιώκουν τα στελέχη της την επιστροφή τους στην Τουρκία. Η πιθανότητα να διοργανώσει το Ισραήλ αντίστοιχες επιχειρήσεις εντός του εδάφους της Τουρκίας είναι μάλλον μικρά, καθώς ο κίνδυνος μιας πολεμικής αναμετρήσεως με την Τουρκία θα ήταν μείζων. Η προσπάθεια να μετατραπεί η παρουσία της Χαμάς στην Τουρκία σε μοχλό για την επιστροφή της Τουρκίας στις ειρηνευτικές διαπραγματεύσεις ενέχει υψηλούς κινδύνους για τις αμερικανοτουρκικές σχέσεις.

Ο Ιωάννης Ν. Γρηγοριάδης είναι αναπληρωτής καθηγητής του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Μπίλκεντ και επικεφαλής του Προγράμματος Τουρκίας του [ENAMEN](#)